

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1999-2000

26 mei 2000

ONTWERP VAN DECREET

**houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap
voor het begrotingsjaar 2000**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden
uitgebracht door de heren Paul Van Grembergen en Freddy Sarens
aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Luc Van den Brande.

Vaste leden :

de heren Freddy Sarens, Walter Vandenbossche, Luc Van den Brande, Johan Weyts ;

de heren Louis Bril, Peter Gysbrechts, Jacques Laverge, Stefaan Platteau ;

de heren Karim Van Overmeire, Christian Verougstraete, Miel Verrijken ;

mevrouw Lisette Croes, de heer Patrick Hostekint ;

de heer Frans Ramon ;

de heer Paul Van Grembergen.

Plaatsvervangers :

mevrouw Brigitte Grouwels, de heer Erik Matthijs, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heer Jef Van Looy ;

de heren Julien Demeulenaere, Didier Ramoudt, Marc van den Abeelen, Paul Wille ;

mevrouw Hilde De Lobel, de heren Pieter Huybrechts, Luk Van Nieuwenhuysen ;

de heren Marcel Logist, Jacques Timmermans ;

de heer Eloi Glorieux ;

mevrouw Simonne Janssens-Vanoppen.

Zie :

19-A (1999-2000)

- Nr. 1 : Ontwerp van decreet
- Nr. 2 : Amendementen
- Nr. 3-A : Verslag namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid
- Nr. 3-B : Verslag namens de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand

INHOUD

	Blz.
DEEL I : ALGEMEEN BUITENLANDS EN EUROPEES BELEID	5
I.1 Toelichting door de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden	5
A. Algemene situatieschets	5
B. Basisallocatie 12.41 : voorbereiding van het Belgisch EU-voorzitterschap	5
C. Basisallocatie 33.05 : Keizer Kareljaar	5
D. Basisallocatie 51.02 : Topsportthal "Flanders Sportarena"	6
I.2 Bespreking	6
A. Algemene inschatting van de begrotingsaanpassing	6
B. Gemeenschapsattachés	6
C. Culturele activiteiten met internationale finaliteit	7
D. Landbouwsamenwerking met de landen van Centraal- en Oost-Europa	7
E. Opvolging van de EU-regelgeving	7
I.3 Indicatieve stemmingen	8
A. Programma 12.1 : Algemene externe betrekkingen	8
B. Programma 51.9 : Extern economisch beleid – initiatieven m.b.t. Centraal- en Oost-Europa	8
DEEL II : ONTWIKKELINGSSAMENWERKING	8
II.1 Toelichting door de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking	8
II.2 Bespreking	9
A. Haven van Hai Phong	9
B. Ter beschikking stelling van uitrustingsgoederen aan ontwikkelingslanden	9
C. Samenwerkingsakkoord met de Palestijnen	10
D. Culturele activiteiten met internationale finaliteit	10
II.3 Indicatieve stemmingen	11
Programma 12.1 : Algemene externe betrekkingen – ontwikkelingssamenwerking	11
DEEL III : BUITENLANDSE HANDEL EN EXPORTBEVORDERING	11
III.1 Toelichting door de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport	11
A. Algemene situering van de Vlaamse exportprestaties	12
B. Elementen van de begrotingscontrole 2000	13
B.1 Export Vlaanderen (programma 51.4 : ba. 41.01 en 41.02)	13
B.2 Ter beschikking stellen van uitrustingsgoederen (programma 51.4, ba. 51.01)	13
B.3 Fonds Vlaanderen-Azië (programma 51.9, ba. 61.01 en 99.11)	13

III.2 Bespreking	14
A. De Vlaamse exportprestaties en de rol van Export Vlaanderen	14
B. Terbeschikkingstelling van uitrustingsgoederen	15
C. De Centraal- en Oost-Europese markten	17
D. Samenwerkingsakkoord met de Palestijnen	19
III.3 Indicatieve stemmingen	20
A. Artikel 47	20
B. Programma 12.1 : Algemene externe betrekkingen – projecten met internationale uitstraling	20
C. Programma 51.4 : Buitenlandse handel en exportbevordering	20
D. Programma 51.9 : Extern economisch beleid – Fonds Vlaanderen-Azië	20
E. Begroting van het Fonds Vlaanderen-Azië	20

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden heeft op data van 11 en 25 mei 2000 de aan haar toegewezen elementen en bepalingen van het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2000 besproken en goedgekeurd.

Overeenkomstig de verdeling van de buitenlandbevoegdheid binnen de Vlaamse regering bestond de bespreking uit drie onderdelen. De begrotingsaanpassing in de sector "algemeen buitenlands beleid en Europees beleid" werd toegelicht door minister-president Patrick Dewael. De bespreking en stemming van dit onderdeel vond plaats op donderdag 11 mei 2000, met de heer Paul Van Grembergen als verslaggever. Het luik "ontwikkelingssamenwerking" werd toegelicht door minister Bert Anciaux en het luik "buitenlandse handel en exportbevordering" door minister Johan Sauwens. De bespreking en stemming van deze twee onderdelen vond plaats op donderdag 25 mei 2000. Voor het gedeelte "ontwikkelingssamenwerking" trad opnieuw de heer Paul Van Grembergen op als verslaggever, terwijl de verslaggeving voor het gedeelte "buitenlandse handel en exportbevordering" berustte bij de heer Freddy Sarens. Zoals gezegd, werd voor elk van de genoemde drie deelbesprekingen dus een afzonderlijke stemming georganiseerd. Er werden noch door de regering, noch door leden van het parlement amendementen ingediend bij de begrotingsaanpassing. De commissie hoefde zich evenmin uit te spreken over het programmadecreet.

DEEL I: ALGEMEEN BUITENLANDS EN EUROPEES BELEID

I.1 Toelichting door de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden

A. Algemene situatieschets

De minister-president verklaart zijn uiteenzetting te willen beperken tot een korte toelichting bij de belangrijkste aanpassingen. Hij wijst er daarbij op dat het bij de voorliggende begrotingsaanpassing om een aantal wijzigingen van veeleer technische aard gaat, die alles samen maar weinig impact hebben op de globaliteit van programma 12.1 "Algemene externe betrekkingen".

De algemene cijfermatige gegevens zijn als volgt : de niet-gesplitste kredieten (NGK) stijgen met 26,9 miljoen BEF of 6,1% ; de gesplitste vastleggingskredieten (GVK) stijgen met 2,9 miljoen BEF of 0,5% ; en de gesplitste ordonnanceringskredieten (GOK) stijgen met 32,9 miljoen BEF of 8,5%.

Het totaal aan vastleggingskredieten verhoogt aldus van 973,1 miljoen BEF tot 1.002,9 miljoen frank, of een stijging met 3,1%. Hiervan heeft 397,9 miljoen, of 40%, betrekking op ontwikkelingssamenwerking. Een bevoegdheid die ressorteert onder minister Bert Anciaux.

Het totaal aan ordonnanceringskredieten verhoogt insgelijks van 827,6 miljoen frank tot 887,4 miljoen BEF, of een stijging met 7,2%. Hiervan heeft opnieuw 275,1 miljoen BEF, of 31% betrekking op de sector ontwikkelingssamenwerking.

De minister-president wenst daarna een aantal punten aan te raken die specifiek verband houden met zijn bevoegdheden.

B. Basisallocatie 12.41 : voorbereiding van het Belgisch EU-voorzitterschap

Op basisallocatie 12.41 komt er 10 miljoen frank bij aan niet-gesplitste kredieten. Het betreft hier een nieuwe basisallocatie die betrekking heeft op de voorbereiding van het Belgisch voorzitterschap van de Europese Unie in de tweede helft van 2001. Op deze basisallocatie zullen allerlei uitgaven kunnen worden aangerekend zoals publicaties, promotiemateriaal, deelneming aan en organisatie van conferenties, hotelreservaties e.d.m. Bijkomende personeelskosten worden echter niet op deze basisallocatie aangerekend.

C. Basisallocatie 33.05 : Keizer Kareljaar

De tweede belangrijke wijziging wordt door de minister-president gesitueerd op basisallocatie 33.05 ("subsidies i.v.m. internationale projecten i.k.v. het tweede millennium en Vlaanderen 2002"). Daar komt 18 miljoen frank bij aan niet-gesplitste kredieten.

De vorige Vlaamse regering had zich ten overstaan van het Comité Keizer Karel 2000 geëngageerd om in '98, '99 en 2000 telkens 50 miljoen frank ter beschikking te stellen. Van de 50 miljoen frank die in 1998 was voorzien, werd 30 miljoen BEF niet benut omdat verschillende projecten later dan gepland van start zijn gegaan. In 1999 werd naast de voorziene 50 miljoen nog 12 miljoen frank bijkomend

vastgelegd via interne kredietherschikkingen. Dit betekent dat er een niet-benut engagement was vanwege de Vlaamse regering van 18 miljoen frank.

Dat bedrag van 18 miljoen frank is aangewend geworden voor het call-center van het Comité Keizer Karel 2000. Bedoeling van dit call-center is het publiek op een professionele manier te informeren over alle projecten die kaderen binnen het Keizer Kareljaar. Het call-center in kwestie is operationeel sinds 24 februari 1999.

D. Basisallocatie 51.02 : Topsporthal "Flanders Sportarena"

Tenslotte komt er ook nog 30 miljoen aan gesplitste ordonnanceringskredieten bij op basisallocatie 51.02. Op 10 december van vorig jaar besliste de Vlaamse regering immers een subsidie toe te kennen van 40 miljoen frank aan de vzw Topsporthal Gent als tegemoetkoming in de verdere uitbouw van het internationaal sportcentrum "Flanders Sportarena". Van deze 40 miljoen frank werd 10 miljoen aangerekend op programma 24.1, basisallocatie 52.90. De overige 30 miljoen werd aangerekend op programma 12.1, basisallocatie 51.02.

Bij het opmaken en finaliseren van de initiële begroting 2000 werd echter niet voorzien in een gesplitst ordonnanceringskrediet van 30 miljoen op die basisallocatie 51.02. Vandaar dat deze correctie nu noodzakelijk was.

Voor deze – al bij al beperkte – aanpassingen vraagt de minister-president aan het einde van zijn betoog de goedkeuring van de commissie.

I.2 Bespreking

A. Algemene inschatting van de begrotingsaanpassing

De heer Stefaan Platteau verklaart zich volledig te kunnen terugvinden in de door de minister-president voorgestelde begrotingsaanpassingen. Hij constateert verder dat de wijzigingen in kwestie (EU-voorzitterschap / Flanders Sportarena / Comité Keizer Karel) veeleer minimaal, en elk op zich ook ten volle verantwoord, zijn. Met name juicht hij de vooruitziendheid toe waardoor er nu reeds aanvullende kredieten worden uitgetrokken voor de voorbereiding van het Belgische EU-voorzitterschap in de tweede helft van 2001.

B. Gemeenschapsattachés

De heer Freddy Sarens merkt op dat er in de toelichting bij programma 12.1 gewag wordt gemaakt van middelen die specifiek zouden worden uitgetrokken ten behoeve van de werking van de gemeenschapsattachés in Pretoria en Den Haag. In Den Haag zou het daarbij meer bepaald over het nieuw-geopende Vlaams Huis gaan. Hij meent te weten dat de minister-president – o.a. naar aanleiding van zijn recente bezoek aan Berlijn – de intentie heeft geuit om ook in Berlijn en Parijs gemeenschapsattachés aan te stellen. Van de minister-president had hij dan ook graag vernomen hoever men hiermee al staat ?

Voor wat de aanstelling van nieuwe gemeenschapsattachés betreft, wijst de minister-president er in zijn antwoord op dat vooreerst enkele problemen met het Vlaams personeelsstatuut dienden te worden verholpen. Die problemen hebben ertoe geleid dat de selectie met het oog op werving – die reeds door de vorige Vlaamse regering was gebeurd – tot op heden niet in een concrete aanstelling is kunnen worden omgezet. Dit louter administratief-technisch probleem is ondertussen opgelost, zodat niets de aanduiding van Vlaamse gemeenschapsattachés in Berlijn en Parijs nog in de weg staat. Deze aanstellingen mogen dan ook op heel korte termijn verwacht worden.

De minister-president wil de commissieleden echter tegelijk attenderen op een nieuw probleem dat zich dienaangaande lijkt aan te bieden. Zo is één van de kandidaten die nog in de running is voor de post in Berlijn de huidige Vlaamse gemeenschapsattaché in Wenen, terwijl één van de kandidaten voor de nieuwe functie in Parijs de huidige gemeenschapsattaché in Den Haag is. Mocht men beslissen precies deze mensen voor die specifieke posten aan te stellen, dan komen er dus in Wenen en Den Haag opnieuw posten vacant. Bij gebreke aan een algemene reserve waarmee men zonodig wat kan schuiven, dreigt men dus telkens men een probleem oplost, een nieuw probleem te creëren.

Ten algemenen titel is de minister-president dan ook de mening toegedaan dat men zal moeten afstappen van het tot nog toe vigerende systeem van wervingen die specifiek in functie van een bepaalde standplaats gebeuren. Naar aanleiding van een ontmoeting die hij enkele maanden geleden had met de Vlaamse gemeenschapsattachés, heeft hij dan ook reeds even de idee van een periodieke rotatie aangeraakt. Op die manier zal men uiteindelijk tot een soort poolvorming moeten kunnen komen, waarbij de Vlaamse diplomaten na verloop

van een zekere tijd, veel gemakkelijker dan nu het geval is, van standplaats kunnen veranderen.

C. Culturele activiteiten met internationale finaliteit

Met betrekking tot programma 45.5 ("Algemeen cultuurbeleid") wenst de heer Freddy Sarens – vanuit een horizontale (d.w.z. de individuele ministeriële bevoegdheden overschrijdende) visie op het Vlaams buitenlands beleid – wat nadere toelichting over het daar voorziene reglement voor subsidiëring van culturele organisaties en projecten met internationale finaliteit. Hij acht deze vraag hier, bij de bespreking van het algemeen buitenlands beleid, wel degelijk op haar plaats te zijn, omdat zijns inziens in deze het element "internationale finaliteit" primeert op het cultureel gegeven. Van de minister-president had hij derhalve graag vernomen wat er hiermee ten algemenen titel wordt beoogd, terwijl hij zo mogelijk ook graag wat meer bijzonderheden had vernomen over de criteria die zullen gehanteerd worden, de keuze van de landen, en de wijze van subsidiëren.

Voor een antwoord ten gronde, én voor de details van de regeling, verwijst de minister-president naar minister Bert Anciaux die als Vlaams minister van Cultuur in deze bevoegd is. Ten algemenen titel kan hij echter wel meegeven dat het de bedoeling van minister Anciaux is dat deze nieuwe regeling voor de ondersteuning van culturele manifestaties in het buitenland, de opvolger zou worden van het vroegere stelsel van de culturele ambassadeurs.

D. Landbouwsamenwerking met de landen van Centraal- en Oost-Europa

De heer Freddy Sarens situeert op het programma "Landbouw", en dan meer bepaald op basisallocatie 12.02, een nieuw krediet van 20 miljoen frank. Het zou daarbij gaan om financiële bijdragen in het kader van de samenwerkingsakkoorden die Vlaanderen heeft lopen met een aantal landen van Centraal- en Oost-Europa (d.w.z. Polen, Hongarije, Estland, Letland, Litouwen en Slovenië). Meer in het bijzonder zouden hiermee onderwijs- en kennisoverdrachtprojecten inzake landbouw worden gefinancierd. Van de minister-president had hij graag vernomen of deze aanvullende kredieten enige interferentie hebben met de aangekondigde doorlichting van het Vlaamse programma voor Centraal- en Oost-Europa ?

De minister-president beaamt desgevraagd dat de administratie Landbouw bijzonder actief meewerkt

aan de Vlaamse samenwerkingsprogramma's met Centraal- en Oost-Europa. Dat het hierbij om landbouwopleidingen gaat, kadert overigens perfect in de nieuwe prioriteiten die Vlaanderen wenst te leggen voor wat de landen van Centraal- en Oost-Europa betreft. Daar wil Vlaanderen zich immers in eerste instantie richten op die landen die het beste perspectief op toetreding tot de EU hebben. En net in die toetredingskwestie speelt het landbouwdossier een centrale rol.

E. Opvolging van de EU-regelgeving

De heer Freddy Sarens laat opmerken dat er in de sector leefmilieu een belangrijke kredietverhoging kan geconstateerd worden op basisallocatie 12.63, dit ten behoeve van studiewerk inzake milieurecht en initiatieven rond Europese milieuregelgeving. Zonder in enigerlei mate het belang van een correcte implementatie van de Europese milieuregelgeving door Vlaanderen te willen ontkennen, meent de heer Sarens dat een dergelijke inspanning, die in feite neerkomt op een logistieke inhaaloperatie, niet beperkt mag zijn tot de milieusector alleen. Van de minister-president had hij dan ook graag vernomen of men zinnens is om ook op andere domeinen een meer pro-actieve aanpak inzake Europese regelgeving te gaan volgen ? En zo ja, op welke posten men dan de financiële weerslag daarvan kan terugvinden ?

De minister-president beaamt dat een goede opvolging van de EU-regelgeving inderdaad niet enkel de milieusector kan betreffen (hoewel het probleem daar inderdaad het grootst en het meest acuut is), maar wel degelijk een bekommernis moet zijn van alle departementen. Een recente inventaris van de stand van omzetting van EU-regelgeving leert overigens dat Vlaanderen zeker niet de slechtste leerling van de klas is. Waarmee de minister-president echter ook geenszins wil beweren dat er helemaal geen problemen of knelpunten zouden zijn. De bestaande achterstand kan anderszijds echter ook ten dele verklaard worden vanuit een zeker contentieux dat nog steeds hangende is. Hoe dan ook zal het hele EU-gegeven in de toekomst duidelijk op een meer pro-actieve manier worden opgevolgd.

Daarnaast wijst de minister-president ook nog op het bestaan van specifieke kredieten voor samenwerking met de landen van Centraal- en Oost-Europa op het vlak van milieu. Enerzijds worden die kredieten aangewend om die landen te helpen bij het opdoen van de nodige juridische expertise ten einde hun milieuwetgeving in lijn te brengen met het terzake bestaande acquis communautaire.

Maar anderzijds worden die kredieten binnen de specifieke werkprogramma's met Hongarije en Roemenië momenteel ook aangewend voor het bieden van concrete hulp bij het aanpakken van de vervuiling van de Donau en de Tisza.

I.3 Indicatieve stemmingen

A. Programma 12.1 : Algemene externe betrekkingen

Ter indicatieve stemming gelegd worden de aan de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden toegewezen elementen van programma 12.1, in zoverre zij tot de bevoegdheid van minister-president Dewael behoren, aangenomen met 7 stemmen bij 3 onthoudingen.

B. Programma 51.9 : Extern economisch beleid – initiatieven m.b.t. Centraal- en Oost-Europa

Ter indicatieve stemming gelegd worden de aan de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden toegewezen elementen van programma 51.9, in zoverre zij tot de bevoegdheid van minister-president Dewael behoren, aangenomen met 7 stemmen bij 3 onthoudingen.

DEEL II : ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

II.1 Toelichting door de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking

Aan het begin van zijn toelichting laat de minister opmerken dat een begrotingscontrole voor hem principieel niet het moment kan zijn om tot een totaal nieuw beleid te komen, of een totaal vernieuwde begroting in te dienen. Veeleer is het een moment waarop men als beleidsmaker de gelegenheid krijgt om alsnog problemen aan te pakken die zich bij de initiële begrotingsopmaak nog niet stelden, of waarover toen eventueel nog geen volledige eensgezindheid bestond binnen de regering. Met de nu voorliggende begrotingsaanpassing moet de commissie derhalve geen fundamentele beleidswijzigingen verwachten. Die oefening in nieuw beleid valt ten vroegste te verwachten voor de begroting 2001, waarvan de opmaak over enkele weken reeds een aanvang zal nemen.

De minister wijst er daarna op dat begrotingsdocumenten duidelijk aangeven dat de wijziging die

vandaag in de sector ontwikkelingssamenwerking aan de orde is, bijzonder beperkt is. De begrotingsaanpassing beperkt zich met name tot één enkele basisallocatie, te weten ba. 30.05. De reden voor deze begrotingsaanpassing moet verder ook niet zozeer gezocht worden in het kader van het streven naar een meer eenvormig beleid voor ontwikkelingssamenwerking, als wel in de betrachting van de minister om rechtszekerheid te brengen, en om over te gaan tot de verloning van een organisatie die in het verleden opdrachten uitvoerde voor de Vlaamse overheid.

Ook het bedrag van de begrotingsaanpassing is overigens veeleer beperkt. Het budget op de basisallocatie 30.05 ("subsidies ter ondersteuning van allerhande initiatieven i.v.m. de sensibilisering inzake duurzame ontwikkelingen en realisaties van projecten, programma's en investeringen in het kader van de Vlaamse samenwerking met regio's en landen in ontwikkeling") stijgt namelijk met een kleine 2,9 miljoen frank. De achterliggende reden van deze wijziging is te vinden in een opmerking van het Rekenhof.

Aan de basis van de opmerking in kwestie lag de ondertekening door toenmalig minister Kelchtermans, op 23 februari 1995, van een vriendschapsverdrag met het Vietnamese ministerie van Transport. In het kader van dit vriendschapsverdrag werd door minister Baldewijns, als toenmalig minister bevoegd voor Openbare Werken, een contract ondertekend met een consultantbureau voor een studie naar de technische en economische haalbaarheid van de toegangsgeul naar de haven van Hai Phong. Deze studie werd vastgelegd op het programma 62.40 Havens – basisallocatie 12.21. De bedoelde studie werd uitgevoerd en opgeleverd. De kostprijs beliep 2.497.000 BEF. En de vervaldatum van de factuur was 31 oktober 1997.

Het Rekenhof weigerde echter om de ordonnantie te viseren, zodat de betaling niet kon doorgaan. Nog bij brief van 22 november 1999 meldt het Rekenhof dat het onverkort vasthoudt aan zijn standpunt. De aanrekening mag niet op de voormelde basisallocatie gebeuren omdat deze uitgave overwegend ten goede komt aan Vietnam en het belang voor de Vlaamse zeehavens niet afdoende kan aangetoond worden. Waarbij de minister nog meegeeft dat het aantonen van dit specifieke belang uiteraard heel moeilijk, zoniet onmogelijk is, althans binnen de klassieke redeneerpatronen.

Het Rekenhof laat verder opmerken dat het meest aangewezen lijkt om de aanrekening te doen op de

kredieten voor ontwikkelingssamenwerking, en dan met name op basisallocatie 30.05. De minister werd over deze kwestie aangeschreven door het kabinet van minister Steve Stevaert op 4 januari 2000. Om een aanslepend dossier op te lossen besliste hij de door het Rekenhof gedane suggestie op te volgen door de opdracht te geven de openstaande factuur te betalen. Minister Stevaert beloofde bij een volgende begrotingsronde deze uitgave ten laste van Ontwikkelingssamenwerking te zullen compenseren. De bijkomende middelen op de basisallocatie in kwestie bestaan uit de som van de openstaande factuur vermeerderd met de verwijntresten sinds de vervaldag van de factuur.

Afsluitend herbevestigt de minister dat de begrotingsaanpassing qua ontwikkelingssamenwerking zich beperkt tot dit ene element. Hij verzoekt de commissie dienovereenkomstig dan ook deze wijziging te willen goedkeuren.

II.2 Bespreking

A. Haven van Hai Phong

Met betrekking tot de nu op de begroting voor ontwikkelingssamenwerking aangerekende factuur voor de haven van Hai Phong wenst de heer Patrick Hostekint van de minister te vernemen of er enig concreet gevolg is gegeven aan de studie in kwestie ?

De minister preciseert dat Vlaanderen enkel en alleen in deze zaak betrokken is voor wat het uitvoeren en opleveren van het eigenlijke onderzoek betreft. Terzake kan hij de vraagsteller verzekeren dat de studie volledig is uitgevoerd en afgerond, en dat deze ook dienstig is geweest voor de verdere uitbouw van de haven in kwestie. Duidelijkheids halve voegt de minister daar nog aan toe dat er vanuit Vlaanderen dus geen infrastructuurwerken werden uitgevoerd in de haven van Hai Phong.

B. Ter beschikking stelling van uitrustingsgoederen aan ontwikkelingslanden

De heer Freddy Sarens laat opmerken dat er op programma 51.4 ("Buitenlandse handel en exportbevordering") een aanzienlijke toename is van de kredieten voor het ter beschikking stellen van uitrustingsgoederen met het oog op de exportbevordering naar landen of regio's aangeduid door de Vlaamse regering. De kredieten in kwestie stijgen meer bepaald met 50 miljoen tot een totaal van ongeveer 132 miljoen frank. Uit berichten in de pers

moet verder blijken dat de terzake bevoegde minister – minister Sauwens – de intentie heeft om vooral het accent te leggen op de export van uitrustingsgoederen naar ontwikkelingslanden. In het licht van het al bij al toch veeleer beperkte Vlaamse budget voor ontwikkelingssamenwerking, komt het de heer Sarens voor dat deze 132 miljoen zeker niet te verwaarlozen zijn. Van de minister had hij dan ook graag vernomen hoe dit systeem van exportbevordering naar ontwikkelingslanden zich precies verhoudt tot het gegeven van de globale Vlaamse ontwikkelingssamenwerking.

De minister repliceert hierop dat de middelen in kwestie niet op de begroting voor ontwikkelingssamenwerking staan omdat het hier in zijn visie ook helemaal niet over ontwikkelingssamenwerking gaat. In de Beleidsnota Buitenlands Beleid wordt met betrekking tot de ontwikkelingssamenwerking immers klaar en duidelijk gestipuleerd dat deze in geen geval ten goede kan komen aan het eigen Vlaamse bedrijfsleven. Hetgeen bij het systeem van de ter beschikking stelling van uitrustingsgoederen precies wél het geval is. Het moge dus duidelijk zijn dat het initiatief in kwestie in hoofdorde een instrument is ter bevordering van onze buitenlandse handel, en dus in eerste instantie wel degelijk ten goede komt aan Vlaamse bedrijven. Het instrument is overigens niet uitsluitend, maar wel voornamelijk, gericht op ontwikkelingslanden.

De heer Freddy Sarens brengt daarop in het midden dat de beoogde doelgroep – die blijkbaar toch hoofdzakelijk uit ontwikkelingslanden bestaat – per definitie de vraag met zich brengt naar de gehanteerde prioriteiten. Richt men zich m.a.w. exclusief op de bevordering van de eigen uitvoer, of spelen er ook nog ergens overwegingen aangaande ontwikkelingssamenwerking mee ? Is de minister bevoegd voor ontwikkelingssamenwerking minstens zijdelings bij het systeem betrokken ?

Terzake kan de minister meedelen dat de beslissingen daarover in het verleden steeds op louter mercantiele overwegingen waren gestoeld, maar dat er dienaangaande ondertussen wel degelijk een gesprek gaande is. Dit overleg tussen de sectoren ontwikkelingssamenwerking en buitenlandse handel drong zich immers sowieso op in het kader van de uitbouw van een horizontaal beleid inzake ontwikkelingssamenwerking. Minimumdoelstelling van dit gesprek is voor de minister dat men bij het bevorderen van de export, op zijn minst niet zou handelen in strijd met de fundamentele lijnen van het Vlaamse ontwikkelingssamenwerkingsbeleid.

C. Samenwerkingsakkoord met de Palestijnen

Onder verwijzing naar een die dag in de Financieel Economische Tijd verschenen artikel, vraagt de heer Freddy Sarens van de minister enige verduidelijking m.b.t. het akkoord dat minister Sauwens zou hebben afgesloten met de Palestijnen. Op basis van een mededeling van het kabinet van de minister-president concludeert de krant dat het akkoord in kwestie voorbarig was, en dat minister Sauwens daarover dus zowat wordt teruggefloten. Er zou immers eerst nog een principiële beslissing moeten worden genomen door de minister-president én de Vlaamse minister bevoegd voor ontwikkelingssamenwerking.

De minister antwoordt daarop dat hij zich niet wenst uit te spreken over de suggestie van de krant als zou minister Sauwens worden teruggefloten door de minister-president. Voor wat de kwestie van het akkoord zelf betreft wenst hij daarentegen wel enige preciseringen aan te brengen, die moeten toelaten de zaak in het juiste perspectief te zien.

Hij wijst er daarbij op dat de diverse punten die door minister Sauwens werden naar voor gebracht na zijn bezoek aan Palestina, en na in Brussel de Palestijnse minister van Buitenlandse Zaken te hebben ontvangen, ipso facto in de voorwaardelijke wijs stonden. Het moge immers duidelijk zijn dat, gegeven het feit dat het om een politiek zeer gevoelige regio gaat, een en ander nog nader onderzocht dient te worden door de administratie Buitenlands Beleid. Daarenboven moet er, gegeven de inspanningen om tot een gecoördineerde Europese diplomatie ten aanzien van het Midden-Oosten te komen, ook zeker nog overleg plaatsgrijpen met de bevoegde Europese instanties. Bijkomend dient overigens nog opgemerkt dat een dergelijk globaal samenwerkingsakkoord een aangelegenheid is die de hele Vlaamse regering aangaat, waardoor het dus ook per definitie niet kan worden afgesloten door minister Sauwens alleen, die immers slechts een heel specifieke (deel)bevoegdheid op het gebied van de buitenlandse handel heeft. Dienovereenkomstig ligt de kwestie dus inderdaad nog in hoofdzaak in handen van de minister-president die de algemene lijn van het buitenlandbeleid bepaalt en die ook optreedt als coördinator van het Vlaams buitenlands beleid. Dit gezegd zijnde doet een en ander volgens de minister overigens niets af van de stellige intentie van zowel hemzelf, minister Sauwens als minister-president Dewael om op een structurele en positieve manier te gaan samenwerken met de Palestijnen.

De heer Patrick Hostekint laat opmerken dat er ondertussen, weze het in multilateraal verband, wel

reeds Vlaamse projecten lopen in de Palestijnse gebieden. Van de minister wenst hij dan ook te vernemen of deze projecten al dan niet in het gedrang komen door de tribulaties rond het Vlaams-Palestijns akkoord ?

In zijn antwoord wijst de minister erop dat de projecten in kwestie niet voorkomen op de begroting voor ontwikkelingssamenwerking, maar wel op de begroting van de minister-president, en dan met name onder de vorm van een Vlaamse bijdrage aan multilaterale organisaties. De projecten zelf komen dus geenszins in het gedrang.

D. Culturele activiteiten met internationale finaliteit

Inzake internationaal cultuurbeleid constateert de heer Freddy Sarens dat sinds 1 januari 2000 een reglement voor de subsidiëring van culturele organisaties en projecten met internationale finaliteit in werking is getreden. Dienaangaande bevraagd, verklaarde de minister-president dat het de bedoeling was dat dit reglement in de plaats zou komen van het vroegere systeem van de culturele ambassadeurs. Van de minister had de heer Sarens dan ook graag enige verduidelijking gekregen over de modaliteiten van dit reglement : hoe werd het bekend gemaakt aan de belanghebbenden, hoe selecteert men de in aanmering komende organisaties en projecten, kortom, hoe functioneert het reglement precies ?

De minister preciseert dat hij het reglement in kwestie vanzelfsprekend reeds ter sprake heeft gebracht in de Commissie Cultuur. Het gaat meer bepaald om een reglement dat slechts voor één jaar geldt. Een dergelijke overgangsperiode bleek immers nodig om te komen tot een definitieve regeling voor het internationaal cultuurbeleid, dat uiteindelijk nog maar pas sinds de begroting 2000 vanuit Buitenlandse Betrekkingen werd overgeheveld naar Cultuur. Voor de minister vormt deze overheveling overigens een volstrekt logische operatie, aangezien de finaliteit van een internationaal cultuurbeleid overduidelijk op het culturele vlak moet liggen. Daarbij is hij er ook van overtuigd dat deze aanpak zelfs qua internationale politieke uitstraling uiteindelijk effectiever zal blijken. Cultuur is voor Vlaanderen immers één van de middelen waarmee het internationaal het best kan scoren. De Vlaamse culturele productie is dus ongetwijfeld een van onze beste exportproducten.

Qua kennisgeving van het nieuwe reglement kan de minister de commissieleden verzekeren dat het

op zeer ruime schaal is bekend gemaakt naar alle betrokken sectoren toe. Zulks is onder andere gebeurd via advertenties in de algemene pers, maar ook via aankondigingen in de gespecialiseerde bladen van de culturele sector.

In het nieuwe systeem kunnen er verder drie luiken worden onderscheiden. De hoofdmoot wordt gevormd door de structurele internationale subsidies voor jaarwerking enerzijds, en de internationale projectsubsidies anderzijds. Een derde luik van het reglement tenslotte, slaat op de zogenaamde "zendingen", d.w.z. de vergoeding voor reis(on)-kosten. Aangezien het bij dit laatste onderdeel om veeleer geringe bedragen gaat, wordt het ook in grote mate rechtstreeks door de administratie afgehandeld.

Voor wat dan de structurele subsidies betreft, worden de "internationale" aanvragen bekeken door de verschillende beoordelingscommissies die in de sector bestaan (zo o.a. podiumkunsten, muziek, volksontwikkeling, beeldende kunsten, musea enzovoort). De aanvraagronde voor die structurele subsidie is ondertussen overigens voorbij, in die zin dat alle dossiers en de daarbijhorende adviezen binnen zijn, en gisteren ook vrijwel allemaal (d.w.z. toch ongeveer 95% van de dossiers) reeds door de minister beslist werden. De minister zal dan ook zeer weldra de desbetreffende ministeriële besluiten kunnen ondertekenen. Het moge derhalve duidelijk zijn, dat voor wat de structurele subsidies betreft, de eindfase reeds is aangebroken. De minister neemt daarbij het engagement om, van zodra alle beslissingen finaal zijn geworden, de commissie in kennis te stellen van de genomen besluiten.

Wat de projecten betreft, kan de minister meedelen dat de noodzakelijke adviezen de komende week allemaal zouden moeten binnen zijn. Er zal dan bekeken worden hoeveel middelen er nog beschikbaar zijn.

Voor alle duidelijkheid voegt de minister daar nog aan toe dat het bij die internationale initiatieven om een totaalbedrag van ongeveer 120 miljoen frank gaat. Dit bedrag komt naast de bedragen die worden uitgetrokken voor de nog lopende culturele ambassadeurs. Deze laatste worden dus – in tegenstelling tot wat sommigen beweren – niet zondermeer afgeschaft, maar worden uitdovend gemaakt. Hun meerjarig karakter vereiste een dergelijke graduele afbouw, en liet overigens tegelijk ook toe daarvoor de nodige voorafnames te voorzien. Het gaat daarbij in concreto over een bedrag van ongeveer 38,8 miljoen frank. Daarenboven zijn er ook nog een heel deel voorafnames gebeurd met

het oog op het handhaven van een aantal culturele evenementen die over de laatste jaren hun waarde meer dan bewezen hebben, en die het dienovereenkomstig verdienen om verder betoelaagd te worden. Een voorbeeld van dit laatste is het Kunstenfestivaldesarts, dat al jaren 5 miljoen frank kreeg vanuit de internationale kredieten, en dit geldt dus ook in 2000 zal krijgen. Vanaf 2001 – althans vanaf de tweede helft van 2001 – kan dit gegeven dan herbekeken worden, omdat het Kunstenfestivaldesarts dan mee zal zijn opgenomen in het desbetreffende decreet. De subsidiëring zal dan dus in een ander kader kunnen gebeuren.

De heer Freddy Sarens wenst daarop te vernemen of er in het kader van dit reglement al dan niet bepaalde prioriteiten gesteld worden qua landen waarop men zich richt, dan wel of de selectie van de projecten louter en alleen op inhoudelijke basis gebeurt ?

De minister wenst in zijn antwoord vooreerst te preciseren dat minstens een – weliswaar klein – deel van de internationale kredieten niet naar het buitenland gaat, maar wordt aangewend voor activiteiten met een sterke internationale uitstraling die in Vlaanderen zelf plaats vinden. Wat het overige – ruimste – gedeelte van de internationale kredieten betreft, bevestigt de minister dat er inderdaad geen prioritaire landen zijn. Enkel de projecten of de werking alsdusdanig worden bekeken. Alleen voor wat Zuid-Afrika en Nederland betreft, zijn er speciale voorafnames en voorzieningen. Voor Nederland dient zulks vanzelfsprekend gesitueerd te worden in het kader van het bestaande Vlaams-Nederlands cultureel akkoord.

II.3 Indicatieve stemmingen

Programma 12.1 : Algemene externe betrekkingen – ontwikkelingssamenwerking

Ter indicatieve stemming gelegd worden de aan de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden toegewezen elementen van programma 12.1, in zoverre zij tot de bevoegdheid van minister Anciaux behoren, aangenomen met 8 stemmen tegen 3.

DEEL III : BUITENLANDSE HANDEL EN EXPORTBEVORDERING

III.1 Toelichting door de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport

A. Algemene situering van de Vlaamse exportprestaties

Het verheugt de minister aan het parlement te kunnen meedelen dat het goed, tot zelfs zeer goed, gaat met de Vlaamse export. Volgens de meest recente gegevens van het Instituut voor de Nationale Rekeningen nam de uitvoer vanuit het Vlaamse gewest in het vierde kwartaal van 1999 toe met niet minder dan 10,2% ten overstaan van hetzelfde kwartaal een jaar eerder. In het derde kwartaal van 1999 bedroeg diezelfde groeivoet een kleine 6%, terwijl in de eerste twee kwartalen van 1999 zelfs nog een daling werd geregistreerd. Voor de minister is het daarbij duidelijk dat deze groei van de export één van de belangrijkste factoren is die verantwoordelijk zijn voor de algemene conjunctuurerleving in Vlaanderen.

Opmerkelijk daarbij is nog dat zowat elk werelddeel bijdraagt tot de in het vierde kwartaal geconstateerde uitvoergroei : Europa +6%, Amerika +15% en Azië liefst +55%. Dit laatste exuberante cijfer is een direct gevolg van het spectaculaire herstel van deze landen van de financieel-economische crisis van 1997-98.

De minister laat daarbij nog opmerken dat de frequent gehoorde maxime dat België een uitvoerland is, in wezen vooral betekent dat Vlaanderen een uitvoerland is. Zo is de Vlaamse uitvoer alleen al 3 keer groter dan die van Brussel en Wallonië samen. Dit Vlaamse aandeel van 77% in de Belgische uitvoer is zelfs aanzienlijk groter dan het Vlaamse aandeel in het bruto binnenlands product, dat 61% bedraagt. De Vlaamse economie is niet alleen veel opener, ze is ook veel meer gericht op de verre export. Het aandeel van Vlaanderen in de Belgische uitvoer naar de Europese Unie bedraagt 75%, maar stijgt tot 82% in de extra-communautaire uitvoer.

De minister wil daarbij zelfs nog abstractie maken van het Antwerpse diamantgegeven, dat door critici vaak wordt ingeroepen om de Vlaamse exportcijfers als geflatteerd te omschrijven. Als de diamanthandel – waarvoor Antwerpen toch nog steeds het belangrijkste wereldcentrum is – begroot wordt op een waarde van ongeveer 10% van de Vlaamse uitvoer, dan is Vlaanderen immers nog steeds goed voor 75% van de totale Belgische uitvoer.

De minister wijst er bij dat alles op dat de Vlaamse uitvoerprestaties vanzelfsprekend niet alsdusdanig door de overheid worden neergezet, en ook niet louter het gevolg zijn van exportbevordering in het algemeen of het optreden van Export Vlaanderen

in het bijzonder. Het zijn wel degelijk de ondernemingen die exporteren. De overheid kan hen daarbij enkel de helpende hand reiken.

Daarbij moge het ook duidelijk zijn dat grote bedrijven en dochters van multinationals de overheid als bevorderaar van de uitvoer zelfs niet nodig hebben. Zij exporteren sowieso. Ze zien de wereldmarkt immers als één geheel, en benaderen de buitenlandse markt als het natuurlijke verlengde van de binnenlandse markt. Voor de KMO's daarentegen, is exporteren geen vanzelfsprekendheid. Alleen al het overstijgen van de nationale markt is voor hen vaak een moeilijk te nemen mentale hindernis. En ook voor het in de praktijk omzetten van hun plannen moeten ze heel wat praktische bezwaren en hinderpalen overwinnen.

Zelfhulp en zelforganisatie, via organisaties als bedrijfsgroeperingen en Kamers van Koophandel, kunnen daarbij ongetwijfeld een zeer nuttige rol vervullen. Maar voor de minister is het duidelijk dat hier ook een belangrijke rol is weggelegd voor de overheid. Dit gebeurt in concreto via informatievergaring en informatieverstrekking, via het voorzien in opleiding en begeleiding in verband met exporteren, én – last but not least – via de creatie van een netwerk van economische vertegenwoordigers. Dergelijke officiële vertegenwoordigers openen trouwens vaak meer deuren, en geven soms ook meer aanzien.

Daarom ook hecht de minister zo'n belang aan de versterking van Export Vlaanderen. In maart jongstleden werd de raad van bestuur van de instelling vernieuwd, waarbij ondermeer een nieuwe voorzitter werd aangesteld, met name de heer Antoon Dieusart, afgevaardigd bestuurder van BASF-Antwerpen. In april dan werd de heer Marc Van Craen aangesteld tot nieuw leidend ambtenaar van de instelling. Met de heer Van Craen werd een daadkrachtig manager met internationale ervaring én grondige kennis van beslissingsprocessen binnen de overheid in huis gehaald, die bovendien een aanzienlijke ervaring heeft in het opzetten van nieuwe structuren.

De minister spreekt daarbij zijn overtuiging uit dat met deze vernieuwing van de top van Export Vlaanderen ook een einde zal komen aan de recente wat "afwachtende" periode bij de Vlaamse exportpromotie-instelling. Hiermee is immers voldaan aan een noodzakelijke voorwaarde om de instelling een nieuwe dynamiek te geven.

De minister preciseert dat er meer bepaald op korte termijn werk zal worden gemaakt van de invoering van een nieuw personeelsstatuut voor het

binnenlands personeel van de instelling, terwijl ook voor de Vlaamse economische vertegenwoordigers in het buitenland een nieuwe rechtspositieregeling zal worden uitgewerkt, die beter tegemoet komt aan de noden van een moderne en competitieve exportpromotiedienst. De oplossing van deze toch al lang aanslepende kwesties zal ongetwijfeld een aanzienlijke steun betekenen voor de motivatie van de medewerkers van Export Vlaanderen.

B. Elementen van de begrotingscontrole 2000

Na deze algemene achtergrondschets gaat de minister over tot een summiere toelichting van de – veeleer beperkte – begrotingsaanpassingen in zijn bevoegdheidsdomein.

B.1 Export Vlaanderen (programma 51.4 : ba. 41.01 en 41.02)

De werkingsdotatie (ba. 41.01) van Export Vlaanderen wordt naar aanleiding van de begrotingscontrole verminderd met 1 miljoen frank. Wat door de minister geduid wordt als een – overigens voorziene – lichte desindexatie voor het jaar 2000. De dotatie komt daarmee op 861,4 miljoen BEF.

Binnen die toegekende dotatie dient evenwel ook 40 miljoen BEF te worden vrijgemaakt voor een imagocampagne in het kader van Euro 2000. Euro 2000 is als evenement immers bij uitstek geschikt om Vlaanderen positief in de kijker te zetten. Van de massale buitenlandse publieke belangstelling en buitenlandse media-aandacht voor het voetbalevenement kan immers zeer wel gebruik gemaakt worden om ook de aandacht te vestigen op de interessante economische troeven van Vlaanderen. Zo zal er een uitnodigingscampagne worden georganiseerd voor buitenlandse importeurs, en zal aan Belgische exporteurs eveneens de kans geboden worden om het gebeuren bij te wonen, waardoor in de rand van de wedstrijden economisch interessante contacten kunnen gelegd worden.

De dotatie aan Export Vlaanderen ten behoeve van het verstrekken van financiële stimuli (ba. 41.02) wordt ongewijzigd gehandhaafd op 130 miljoen BEF.

B.2 Ter beschikking stellen van uitrustingsgoederen (programma 51.4, ba. 51.01)

Het vastleggingskrediet dat voor 2000 initieel werd bepaald op 81,8 miljoen BEF wordt naar aanleiding van de begrotingscontrole teruggebracht tot

81,6 miljoen BEF (zijnde een desindexering van 0,2 miljoen frank). Ten overstaan van 1999 komt dit bedrag neer op een vermindering van het vastleggingskrediet met 10,1 miljoen BEF.

De minister verklaart deze vermindering door het feit dat er in 1999 problemen zijn gerezen rond het nieuwe besluit van de Vlaamse regering inzake het ter beschikking stellen van uitrustingsgoederen. Met name heeft de Europese Commissie terzake enige bedenkingen geuit. Hierdoor konden in 1999 slechts 5 dossiers gefinaliseerd worden voor een totaal bedrag van 40,8 miljoen BEF. Ingevolge de reeds genoemde opmerkingen van de Europese Commissie heeft de Vlaamse regering het besluit in kwestie op 19 november 1999 dan ook aangepast aan de OESO-reglementering inzake het toekennen van gebonden steun.

Hierdoor werd enerzijds het aantal landen waar steun mogelijk is beperkt, maar werd anderzijds ook het verplicht steunpercentage gevoelig verhoogd. Het beloopt nu 35% van het contractbedrag voor gewone ontwikkelingslanden, en zelfs 50% van het contractbedrag voor de minst ontwikkelde landen (de zogenaamde MOL-landen). Het maximaal in aanmerking te nemen contractbedrag werd overigens ook teruggebracht tot respectievelijk 30 miljoen BEF of 20 miljoen BEF voor de minst ontwikkelde landen.

Hoewel het daarbij voor zich spreekt dat de ingediende dossiers bijzonder selectief beoordeeld worden, schatte de administratie dat er toch een bijkomend vastleggingskrediet van 50 miljoen frank nodig is om de aanvragen te kunnen honoreren.

Deze 50 miljoen extra werden in de budgetcontrole toegevoegd, zodat met een totaal budget van 131,6 miljoen BEF dit jaar uiteindelijk ongeveer 18 à 20 dossiers gunstig zullen kunnen beslist worden. Momenteel heeft de Vlaamse regering reeds twee dossiers goedgekeurd voor een bedrag van 20,1 miljoen BEF, en zijn er acht dossiers in behandeling voor een totaal bedrag van 42,9 miljoen BEF. Waarbij de minister, op grond van een aantal nieuwe vragen om informatie, schat dat er uiteindelijk aanvragen zullen zijn ten belope van de quasi-totaliteit van de voorziene middelen.

B.3 Fonds Vlaanderen-Azië (programma 51.9, ba. 61.01 en 99.11)

De minister komt dan tot het derde onderdeel van de begrotingsaanpassing : het Fonds Vlaanderen-Azië. Hier wordt voorgesteld om de bij de begrotingsopmaak 2000 doorgevoerde vermindering ten

belope van 40 miljoen frank tot 116,6 miljoen frank (na desindexatie) ongedaan te maken.

Als het bedrag in kwestie opnieuw bij de machtiging 2000 wordt gevoegd, komen we tot een totale machtiging ten belope van 156,6 miljoen frank. Met dit bedrag zou het Fonds Vlaanderen-Azië een 5 à 6 dossiers moeten kunnen behandelen. Gezien er dit jaar reeds twee dossiers werden goedgekeurd, en gezien de aanvragen tot tussenkomst meestal ten belope van de maximale fondsinterventie zijn (d.w.z. 30 miljoen frank), zouden er met de verhoogde middelen dit jaar dus mogelijks nog drie dossiers kunnen worden gerealiseerd.

De minister laat daarbij nog opmerken dat hij aan de administratie een evaluatierapport heeft gevraagd over de werking van het Fonds Vlaanderen-Azië. Rapport dat hij vanzelfsprekend ook in deze commissie ter bespreking zal voorleggen.

De minister besluit daarmee zijn toelichting, en vraagt de goedkeuring van de commissie voor deze in se erg beperkte begrotingsaanpassingen.

III.2 Bespreking

A. De Vlaamse exportprestaties en de rol van Export Vlaanderen

De heer Freddy Sarens spreekt zijn waardering uit voor het feit dat de minister naar aanleiding van deze begrotingsaanpassing ook reeds de nieuwe – pas sinds einde maart aangestelde – algemeen directeur van Export Vlaanderen, de heer Marc Van Craen, in zijn begeleidende ambtelijke delegatie heeft opgenomen. Zo krijgt het parlement, en met name deze commissie, reeds in een vroeg stadium de gelegenheid om kennis te maken met iemand die geroepen zal zijn om Export Vlaanderen verder doorheen een aantal belangrijke veranderingsprocessen te leiden. De heer Sarens, daarin bijgetreden door diverse andere leden, spreekt daarbij zijn intentie uit om op een latere datum in deze commissie eens grondig met de nieuwe leidend ambtenaar van gedachten te wisselen over diens beleidsvisie.

De heer Patrick Hostekint verklaart verheugd te zijn over het feit dat de Vlaamse export het, na een kortstondige inzinking, opnieuw veel beter doet. Het opnieuw toenemen van de export naar de Aziatische markten is daarvoor tekenend. Hij onderschrijft tevens de stelling van de minister luidens dewelke Export Vlaanderen in wezen slechts een ondersteunende functie kan hebben. De doorslaggevende factor in het hele exportgebeuren is immers onmiskenbaar het dynamisme van de Vlaam-

se bedrijven. Anderzijds valt het hem wel op dat vrijwel het hele Vlaamse buitenlands beleid op de een of andere manier kan teruggebracht worden tot een vorm van economische belangenbehartiging. Gezien het grote belang van de export voor de welvaart van brede bevolkingsgroepen in Vlaanderen is dit ongetwijfeld ook terecht. Wat echter niet belet dat het mercantiele element niet alleenzalmakend mag zijn in de internationale betrekkingen van Vlaanderen.

Ook de heer Stefaan Platteau toont zich uiterst tevreden over de puike Vlaamse exportprestaties. Uit de toelichting bij de begrotingsaanpassing leert hij verder dat Export Vlaanderen op diverse domeinen de reeds ingezette veranderingsprocessen wil versnellen. Het gaat dan concreet om : het voeren van promotie, de kaderuitbreiding, de uitbreiding van het systeem van exportbegeleiders, het nieuwe statuut voor de Vlaamse economische vertegenwoordigers en voor het ondersteunend personeel evenals de verdere informatisering van de organisatie. Van de minister had hij graag nog wat meer toelichting gekregen over deze diverse toekomstgerichte initiatieven en mogelijkheden. Meer in het bijzonder stelt hij zich de vraag of Export Vlaanderen als logistieke organisatie wel de fulgurante toename van de Vlaamse export zal kunnen volgen.

In zijn antwoord wijst de minister erop dat de informaticarevolutie die zich momenteel volop aan het voltrekken is twee concrete gevolgen heeft voor Export Vlaanderen. Enerzijds maakt ze mogelijk dat Export Vlaanderen zijn dienstverlening rechtstreeks en bijzonder snel tot in een maximaal aantal bedrijven brengt. Maar anderzijds transformeert ze ook de aard van die dienstverlening zelf. Daar waar de Vlaamse economische vertegenwoordigers vroeger bijzonder veel tijd moesten steken in het aanleveren van allerlei adressenbestanden, is zulks nu niet of nauwelijks meer nodig. De ondernemingen kunnen op het internet nu immers zelf op zoek gaan naar dat soort informatie. Daardoor komt er in hoofde van de werknemers van Export Vlaanderen wat meer tijd en capaciteit vrij voor de eigenlijke exportbegeleiding. Hetgeen zich onder andere uit in een ietwat grotere mogelijkheid tot sectorale specialisatie (zo o.a. inzake hightech, voedingsindustrie, e.d.m.).

Namens de minister brengt de heer Marc Van Craen, algemeen directeur van Export Vlaanderen, daarna nog enige preciseringen aan nopens de stand van de informatisering bij het overheidsexportagentschap. Terzake werden in het recente verleden, zowel voor wat de diensten hier in Vlaanderen als voor wat de buitenlandse posten betreft,

grote inspanningen gedaan, die ook duidelijke resultaten hebben opgeleverd.

Een eerste concreet resultaat is de eigen website die werd opgezet. Deze website is vooralsnog enkel in het Nederlands, zodat er vooral eigen Vlaamse bedrijven mee bediend kunnen worden. Een volgende stap zal bestaan in het aanbieden van een website in diverse andere talen, zodat men ook buitenlandse bedrijven ermee zal kunnen bedienen.

Een tweede concreet resultaat van het gebruik van de moderne informatie- en communicatietechnologie is de verbetering en versnelling van de communicatie tussen Export Vlaanderen en zijn prioritaire klanten (d.w.z. de exporterende Vlaamse bedrijven). Een voorbeeld hiervan is dat de diverse financiële stimuli die vroeger via allerhande (papieren) formulieren bij Export Vlaanderen moesten worden aangevraagd, nu ook langs elektronische weg kunnen worden verkregen. De heer Van Craen laat terzake wel opmerken dat vooral de KMO's vaak nog enige aanmoediging nodig blijken te hebben om effectief de elektronische informatiesnelweg op te gaan. Sensibiliseringsinspanningen, onder andere via partnerorganisaties als de Kamers van Koophandel, lijken daar dus nog aangevoelen.

Voor de heer Van Craen is het daarbij duidelijk dat deze stroomlijning en versnelling van de informatie- en communicatie-uitwisseling Export Vlaanderen vooral de gelegenheid biedt zich meer toe te leggen op de eigenlijke exportbevordering, waardoor men op termijn ook in staat zou moeten zijn aan de bedrijven een "dienstverlening op maat" aan te bieden.

De andere door de heer Platteau opgesomde punten, zoals de kaderuitbreiding, liggen vervat in de strategische projecten van de organisatie. Strategische projecten waarvan de heer Van Craen, samen met de raad van bestuur, zo spoedig mogelijk werk hoopt te maken. Zo moeten er bijvoorbeeld nog afspraken worden gemaakt over de te hanteren methodologie, en dient er afgesproken of en welke werkgroepen er eventueel zullen worden opgezet. Het is daarbij duidelijk dat vooral het menselijk potentieel van de organisatie prioritair zal worden aangepakt. Zowel het personeel in het binnenland (met inbegrip van de exportbegeleiders) als het personeel in het buitenland (Vlaamse economische vertegenwoordigers en handelssecretarissen) zijn immers dringend aan zekerheid toe. Al die mensen hebben, naast de kaderuitbreiding, ook nood aan een statuut en perspectief in verband met hun loopbaanverloop. Deze prioriteiten worden overi-

gens ook alsdusdanig door de raad van bestuur onderkend.

Qua timing kan de heer Marc Van Craen nog meegeven dat het de bedoeling is om reeds voorstellen te doen over de aanpak van al die dossiers aan de eerstvolgende raad van bestuur, op 7 juni eerstkomende. Hij spreekt daarbij de hoop uit dat er eventueel nog voor de zomer een duidelijk werkprogramma zal kunnen worden opgesteld met betrekking tot die diverse punten.

B. Terbeschikkingstelling van uitrustingsgoederen

De heer Freddy Sarens verklaart uit een persmededeling van de minister begrepen te hebben dat het systeem van de ter beschikking stelling van uitrustingsgoederen prioritair op ontwikkelingslanden gericht zal worden. Bij de bespreking van de begrotingsaanpassing voor de sector ontwikkelingssamenwerking heeft de bevoegde minister, de heer Anciaux, echter duidelijk gesteld dat het hier niét per se de prioritaire partners voor de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking (d.w.z. de prioritaire partnerlanden en -regio's) betreft, en dat het bij de ter beschikking stelling van die uitrustingsgoederen zelfs niet in de eerste plaats om ontwikkelingshulp ging. Het systeem zou veeleer louter mercantieleconomische doelstellingen dienen. Van de minister had de heer Sarens dan ook graag vernomen welke landen dan wel prioritair van dit systeem zullen kunnen genieten, en welke systematiek daar eventueel in zit ?

In zijn repliek bevestigt de minister de economische finaliteit van het systeem, en beaamt hij dat het alsdusdanig duidelijk gescheiden dient te worden gehouden van de eigenlijke ontwikkelingssamenwerking. Determinerend in dit alles zijn met name de aanvragen die door Vlaamse exporterende bedrijven worden ingediend, samen met de OESO-lijst van landen aan dewelke op die manier goederen mogen ter beschikking gesteld worden. Omdat hier aanzienlijke economische belangen van individuele bedrijven op het spel staan is de minister gehouden tot een zekere discretieplicht. Hij vraagt de commissieleden dan ook begrip voor het feit dat hij in deze publieke vergadering niet nader kan ingaan op individuele dossiers. Het voorbarig in de openbaarheid brengen van dergelijke hangende dossiers zou immers de strategische belangen van Vlaamse exporteurs, en derhalve ook de economische concurrentiepositie van Vlaanderen, ernstig kunnen schaden. Hij kan echter met grote stelligheid bevestigen dat het systeem vaak van doorslaggevend belang is gebleken voor be-

drijven die er langs die weg in geslaagd zijn om belangrijke bestellingen binnen te halen.

Voor het jaar 2000 zijn op dit ogenblik bijvoorbeeld al dossiers beslist of in volle voorbereiding voor export van allerhande uitrustingsgoederen naar : Algerije (2 dossiers), India (3 dossiers), Kameroen, China, Angola, El Salvador, Thailand, Panama en Tsjaad. Daarnaast zijn er nog dossiers aangekondigd voor export naar : Bolivia, Marokko, Egypte, China, India en Bangladesh. Waarbij de minister nog meegeeft dat het daarbij om zeer uiteenlopende goederen kan gaan, zo onder andere : vliegtuigbetankers, allerhande transportmateriaal, weefgetouwen, tot en met zelfs handpompen.

Deze vorm van overheidshulp – die voor de ontvangende partij in wezen neerkomt op een gift – is voor de exporterende Vlaamse ondernemingen vooral nuttig om het eerste risico op een verre exportmarkt wat te helpen inperken. Van een dergelijke levering kan daarna een sterk voorbeeldeffect uitgaan, dat tot nieuwe bestellingen uit de hele regio kan leiden. De verhoging van de middelen voor dit exportinstrument is vanuit het oogpunt van economische return dan ook ten volle aangewezen. Het spreekt daarbij voor zich dat dit instrument vooral nuttig zal zijn in heel specifieke nichemarkten in Azië, Afrika en Latijns-Amerika.

De minister heeft overigens de effectiviteit van deze vorm van overheidshulp zelf nog kunnen vaststellen bij zijn recente bezoek aan Palestina, waar de levering – onder dat stelsel – van bussen door de firma Van Hool aan de gemeente Betlehem, duidelijk tot aanvullende bestellingen heeft geleid.

De heer Patrick Hostekint begrijpt uit dit alles dat het systeem van de ter beschikking stelling van uitrustingsgoederen een pure economische finaliteit heeft, en in essentie gericht is op de behartiging van de belangen van het Vlaamse bedrijfsleven. Hij laat daarbij opmerken dat een gelijkaardig systeem op federaal niveau vroeger aanleiding heeft gegeven tot allerhande ernstige misstanden en misbruiken. Het feit dat het systeem nu in essentie op ontwikkelingslanden gericht blijkt te zijn is daarbij minstens verontrustend te noemen, en roept bij hem de vraag op of er dan tenminste toch enig gestructureerd overleg is tussen de betrokken Vlaamse ministers van respectievelijk buitenlandse handel en ontwikkelingssamenwerking, hun kabinetten, dan wel hun administraties, over de ontwikkelingsrelevantie van bepaalde uitrustingsgoederen voor bepaalde landen ? Hij wordt hierin gevolgd door de heer Frans Ramon die een zekere contradictie constateert tussen het principe van de onge-

bonden hulp dat wordt gehanteerd inzake ontwikkelingssamenwerking, en de multilaterale en EG-normering inzake de export van uitrustingsgoederen die duidelijk een systeem van gebonden hulp inhoudt.

De minister repliceert hierop dat er daaromtrent zeker geen continu overleg is op het niveau van de kabinetten. Ingeval van twijfel wordt er echter wel regelmatig advies gevraagd aan de administratie die belast is met het opvolgen van het algemeen buitenlands politiek beleid, en zonodig tegelijk ook aan de mensen die ontwikkelingssamenwerking volgen. Eventuele consultaties situeren zich dus volledig op het niveau van de administraties.

Namens de minister geeft de heer De Muylder van het Departement Economie, Werkgelegenheid, Binnenlandse Zaken en Landbouw daarop een concreet voorbeeld van een dossier waarin een dergelijke consultatie heeft plaatsgehad. Het dossier betrof met name een levering aan Angola. Aangezien een van de basisregels is dat er niet geleverd wordt aan landen die zich in een oorlogssituatie bevinden, bestond er bij de administratie Economie enige twijfel aan de opportuniteit van dit dossier. Daarom werd er contact opgenomen met de administratie Buitenlands Beleid die de situatie in Angola als een veeleer plaatselijk conflict inschatte, dat in genendele zou beïnvloed worden door de levering in kwestie, die in de hoofdstad Luanda zou gebeuren.

De heer De Muylder laat daarbij opmerken dat dergelijke contactnames vanuit de administratie Economie vanzelfsprekend ook kunnen gebeuren met de administraties die instaan voor de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking. Tevens wijst hij erop dat de perceptie van een en het zelfde dossier totaal verschillend kan zijn naar gelang men aan de kant van de schenker, dan wel aan de ontvangende kant staat. Daar waar het van Vlaamse kant uit duidelijk om dossiers met een puur economische achtergrond gaat, zien de begunstigden dit wel degelijk vaak als pure ontwikkelingshulp. Een en hetzelfde dossier kan dus wel degelijk een duaal karakter hebben. Tekenend hiervoor is bijvoorbeeld het hoger reeds even aangehaalde dossier van de levering van handpompen aan Tsjaad. Daar waar de betrokken Vlaamse onderneming met haar levering er vooral op uit is om een nieuwe standaard – d.w.z. haar standaard – te introduceren in Tsjaad, ziet de betrokken overheidsinstantie in Tsjaad dit als pure ontwikkelingshulp, mee omdat ze afwillen van de minder efficiënte pompen van Franse make-lij die ze momenteel gebruiken.

De heer Patrick Hostekint verklaart niet geheel overtuigd te zijn door hetgeen hij tot nog toe hoorde. Hij wijst erop dat bij de bespreking van verdragen in het Vlaams Parlement keer op keer gehamerd wordt op allerlei aanvullende criteria, als daar zijn : sociale clausules, mensenrechten, oorlog en vrede, verbod van wapenleveranties e.d.m. Al die criteria worden betrokken in een ruime afweging, waarvan de uitkomst uiteindelijk bepalend is voor het al dan niet goedkeuren van de verdragen in kwestie. Het verbaast hem dan ook hogelijks dat dergelijke criteria blijkbaar veel minder aan de orde zijn wanneer het gaat om de levering van uitrustingsgoederen aan ontwikkelingslanden. Het voorbeeld van Angola spreekt daarbij voor zich. Ongeacht de inschatting door de administratie Buitenlands Beleid moge het duidelijk zijn dat in Angola wel degelijk al decennialang een bloedige burgeroorlog woedt, terwijl het land recent ook militair actief is geworden in zijn buurland Congo. Het komt hem trouwens voor dat in de door de minister opgesomde lijst van lopende of recent besliste dossiers nogal wat landen voorkomen waar de situatie op verschillende domeinen verre van gunstig is.

Dat de exporterende bedrijven voor die niet-economische aspecten geen of minder aandacht hebben kan de heer Hostekint best begrijpen. Ook betwijfelt hij niet dat dergelijke leveringen een reëel multiplicator-effect kunnen hebben, en op die manier ook effectief ten goede kunnen komen aan de Vlaamse economie. Maar toch blijft hij erbij dat een meer breedvoerig en systematisch onderzoek aangewezen ware bij de uitvoer van uitrustingsgoederen naar bepaalde meer dubieuze ontwikkelingslanden.

De minister herhaalt in zijn antwoord dat het systeem in essentie gebaseerd is op een zuiver economische logica, zodat er vooralsnog inderdaad geen systematisch onderzoek gebeurt naar de ruimere sociaal-politieke situatie in de landen van bestemming. De administratie Economie, die deze dossiers behandelt, speelt in beginsel louter in op de vraag van exporterende Vlaamse bedrijven die langs deze weg een steuntje vragen van de overheid voor hun uitvoer naar verre risicomarkten. Zij evalueert de aanvragen op basis van een lijst van de OESO, die wordt opgesteld aan de hand van het gemiddeld fiscaal inkomen van de verschillende landen. Bedoeling van die OESO-classificatie is het vermijden van concurrentievervalsing bij leveringen aan meer geïndustrialiseerde landen. De facto komt dan ook enkel export van uitrustingsgoederen naar de ontwikkelingslanden en zelfs de minst ontwikkelde landen in aanmerking voor overheids-

steun. Daarenboven zijn ook de categorieën van goederen die in aanmerking komen voor exportondersteuning vrij duidelijk afgebakend. Zo is het bijvoorbeeld niet mogelijk om dergelijke ondersteuning te geven voor de export van militair materieel.

Mochten er – in het licht van politieke of andere omstandigheden in een bepaald land – desalniettemin toch nog twijfels bestaan over de opportuniteit van een bepaald dossier, dan is het in de praktijk nog steeds mogelijk om advies in te winnen bij de administratie Buitenlands Beleid. Voor de minister is het derhalve niet ondenkbaar dat er naast de louter economische criteria ook nog andere overwegingen zouden meespelen in het al dan niet toekennen van die steun. Het moge daarbij dan echter wel duidelijk zijn dat het eventueel opleggen van dergelijke bijkomende criteria, tot de bevoegdheid behoort van de minister die binnen de Vlaamse regering verantwoordelijk is voor het algemeen buitenlands beleid, in casu de minister-president.

C. De Centraal- en Oost-Europese markten

De heer Karim Van Overmeire wijst erop dat een aantal landen van Centraal- en Oost-Europa staan te dringen op lid te worden van de Europese Unie. Het is dan ook niet uitgesloten dat binnen vijf à tien jaar de Unie geografisch en qua bevolking aanzienlijk groter zal zijn geworden. Van de minister had hij graag vernomen of Export Vlaanderen nu reeds planmatig anticipeert op deze te verwachten oostwaartse verruiming van de interne markt ?

In zijn antwoord geeft de minister aan dat er momenteel reeds een wetenschappelijk onderzoek loopt bij professor Abraham van de K.U.Leuven, over de economische gevolgen van de toetreding van Centraal- en Oost-Europese landen. Het zal echter zeker nog een jaar duren vooraleer deze studie af is.

Ondertussen heeft Export Vlaanderen echter al proactief een omvangrijk netwerk aan Vlaamse economische vertegenwoordigers en handelssecretarissen uitgebouwd in Centraal- en Oost-Europa. Zo zijn er Vlaamse economische vertegenwoordigers in : Boedapest, Vilnius, Kiev, Gdansk, Poznan, Warschau, Moskou, Sint-Petersburg en Praag. Daarnaast worden er ook allerhande missies georganiseerd en wordt intensief deelgenomen aan vele beurzen.

De minister is overigens nog maar zeer recent in de gelegenheid geweest zich in persoon te overtuigen van het belang van deze markten, naar aanleiding van zijn deelname aan een missie van de Vlaamse

Confederatie van de Bouw naar Polen. Dat land kent de laatste jaren een gestage jaarlijkse interne groei van 5 à 6%, en heeft daarmee naast Tsjechië en Hongarije duidelijk de leiding genomen in de economische ontwikkeling van de Centraal-Europese regio. Het hoeft dan ook niet te verbazen dat reeds een 300-tal Vlaamse bedrijven daar een lokale vestiging hebben geopend, waarvan een 60-tal actief zijn in de bouwsector.

De minister wijst er tegelijk op dat het daarbij ook niet om het fenomeen van delokalisatie gaat, maar dat het oprichten van buitenlandse vestigingen meer en meer een noodzakelijke voorwaarde blijkt te zijn voor een succesvolle internationalisering van het Vlaamse bedrijfsleven. Daarzonder blijkt exporteren immers vaak veel moeilijker te zijn.

Export Vlaanderen ondersteunt deze internationalisering van het Vlaamse bedrijfsleven ten volle, en zal de komende jaren zijn netwerk en dienstverlening dienovereenkomstig gestaag verder uitbouwen. De recent in Gent en Grobbendonk gehouden "Exportdagen Centraal- en Oost-Europa" waren met een honderdtal ingeschreven bedrijven trouwens zeer succesvol. Ook de formule zelf, waarbij alle Vlaamse economische vertegenwoordigers van een bepaalde regio tegelijk op één plaats beschikbaar zijn, was zeer succesvol. Op die manier kunnen potentiële Vlaamse exporteurs immers op één enkele plaats, en op zeer korte tijd, een maximum aan informatie opdoen.

In het licht van het door de minister geschetste beeld, wenst de heer Karim Van Overmeire daarop te vernemen of de effectieve (d.w.z. de formele) toetreding van de landen van Centraal- en Oost-Europa tot de Europese Unie nog een reëel verschil zal maken, dan wel of de betreffende markten ondertussen de facto al nagenoeg volledig open zijn voor bedrijven uit de EU?

De minister repliceert daarop dat het duidelijk is dat de kandidaat-lidstaten nu al erg scrupuleus zoveel mogelijk van de Europese regelgeving toepassen. Reeds nu proberen ze hun markten zo veel mogelijk open te stellen voor producten en investeerders uit de EU. Op wat specifieke douane-formaliteiten na komt het hem dan ook voor dat de grenzen voor EU-producten nu al erg open zijn. Dit belet echter niet dat hun formele toetreding op twee zeer specifieke domeinen wel degelijk nog een belangrijke impact zal hebben. Met name is zulks het geval voor het vrij verkeer van personen, en voor de landbouwsector. Het valt immers te verwachten dat het vrij verkeer van personen zal leiden tot een vrij grote migratie van arbeidskrachten

uit die gebieden in Centraal-Europa die momenteel nog te lijden hebben onder een grote werkloosheid (zoals o.m. sommige – maar zeker niet alle – streken in Polen). Convers mag ook niet uit het oog verloren worden dat in het Westen in sommige kringen (vooral met het oog op de aantrekkende economie) ook duidelijk de wens bestaat om die nieuwe arbeidsreserve zo snel mogelijk te kunnen aanboren. Vooral de landbouw dreigt echter een struikelsteen te worden voor effectief EU-lidmaatschap. De manier waarop, onder andere, in Polen aan landbouw wordt gedaan verschilt immers grondig van de bestaande communautaire landbouwordering (cf. milieunormen, quota e.d.m.). De structurele verschillen zijn zelfs zo groot dat de minister zich de vraag stelt of ze überhaupt overbrugbaar zullen zijn.

Namens de minister voegt de heer Marc Van Craen daar nog aan toe dat het voor Export Vlaanderen buiten kijf staat dat het economisch potentieel van de drie prioritaire kandidaat-leden (te weten : Polen, Hongarije en Tsjechië) nog enorm zal stijgen. Drie factoren spelen daar zijns inziens een rol in. Vooreerst is er in die landen sinds de val van het communisme onmiskenbaar een sterke interne dynamiek. Dynamiek waar Export Vlaanderen overigens al zeer vroeg – en beter dan de meeste andere Europese landen en regio's – op heeft ingespeeld. Ten tweede levert ook de nakende toetreding zelf een nieuw elan op, omdat ze leidt tot zogenaamd "anticipatory behaviour" bij het bedrijfsleven van de landen in kwestie. Dit is het soort effect dat men bijvoorbeeld ook binnen de landen van de Europese Gemeenschap kon vaststellen in de aanloop naar de voltooiing van de interne markt op 1 januari 1993 (het project "Europa 1992" liet zijn effecten immers al vanaf het einde van de jaren tachtig gevoelen). En tenslotte zal de formele toetreding zelf ook definitief duidelijkheid brengen aangaande de modaliteiten waarbinnen het vrij verkeer van personen, goederen, diensten en kapitalen zich vanaf dan zal afspelen. Vooralsnog zijn die zaken – doordat allerhande reglementeringen slechts geleidelijk worden afgebouwd – immers nog min of meer in flux, hetgeen bij het bedrijfsleven toch nog altijd tot enige onzekerheid aanleiding geeft.

Het inherente groeipotentieel van die landen wordt overigens algemeen onderkend door de Vlaamse bedrijven, die hun exportstrategieën daar dan ook op afstemmen. Exportstrategieën waarop Export Vlaanderen vanzelfsprekend volop wil inspelen.

De heer Patrick Hostekint laat daarop opmerken dat de Beleidsnota Buitenlands Beleid een aantal

duidelijk prioriteiten legt voor het Vlaams beleid ten aanzien van de landen van Centraal- en Oost-Europa. In concreto zal Vlaanderen zijn inspanningen concentreren op die landen die het meest kans maken op een vroege toetreding tot de Europese Unie, en waarmee een samenwerkingsakkoord bestaat. Van de minister had hij graag vernomen wat dan onze houding zal zijn ten aanzien van de overige landen van Centraal- en Oost-Europa, zoals Bulgarije of zelfs sommige GOS-republieken ?

De minister verantwoordt de gedifferentieerde aanpak van de landen van Centraal- en Oost-Europa vanuit de vaststelling dat niet alle betrokken landen er blijkbaar in slagen zich even snel van hun communistische verleden los te maken. Vooral die landen die snel klaarheid hebben weten te scheppen in het eigendomsrecht (zoals Polen, Hongarije, Tsjechië en Slovenië) doen het economisch erg goed. Rechtszekerheid is immers een voorafgaandelijke voorwaarde om buitenlandse investeerders te kunnen aantrekken. Op een beperkt aantal wat stagnerende markten na, is de economische trend zowat overall in Oost- en Centraal-Europa echter positief te noemen. Meer concrete gegevens hierover zijn terug te vinden in het documentenboek dat Export Vlaanderen heeft opgesteld naar aanleiding van de, hoger reeds genoemde, Exportdagen Centraal- en Oost-Europa. Documentenboek dat de minister ter informatie ook aan de leden van de commissie zal laten bezorgen.

In de marge van de door de heer Hostekint geuite bekommernis voor de niet-prioritaire landen van Centraal- en Oost-Europa, wenst de heer Frans Ramon ook even de aandacht te vestigen op de situatie in Kosovo. Na een werkbezoek van een week is hij er ten gronde van overtuigd dat ook daar heel wat potentieel aanwezig is. De interne dynamiek die in de politieke, sociale, economische en materiële wederopbouw tot uiting komt is – net als de gerichtheid op Europa – immers onloochenbaar. Hoewel de heer Ramon beseft dat de situatie in Kosovo waarschijnlijk nog niet van die aard is dat er massaal buitenlandse investeerders op af zullen komen, wil hij toch de vraag van de Kosovaren naar samenwerking met, onder andere, Vlaamse KMO's aan de minister signaleren.

De minister verklaart dit een interessante suggestie te vinden die hij zeker niet uiterhand wenst te verwerpen, temeer daar er toch wel een zekere verbondenheid bestaat tussen die regio en allerhande sociale bewegingen hier te lande. Hij trekt daarbij de parallel naar de relaties die zich in de nadagen van het communisme hadden ontwikkeld tussen diezelfde sociale bewegingen en bepaalde groepen

in Polen. Vanuit een groot solidariteitsgevoel werden toen heel wat samenwerkingsprojecten opgezet die nu een aanzienlijke – weze het dan onrechtstreekse – economische return opleveren. Een voorbeeld hiervan is het indertijd nog door Gaston Geens opgezette programma waarbij jonge Poolse economiestudenten naar Vlaanderen werden gehaald om stage te lopen in Vlaamse bedrijven. De prille contacten die toen werden gelegd zijn hun gewicht in goud waard gebleken voor de Vlaamse bedrijven die zich min of meer recent op de Poolse markt hebben begeven. Uit heel kleine projecten kan dus wel degelijk iets groeien dat op termijn ook economisch erg waardevol is.

D. Samenwerkingsakkoord met de Palestijnen

De heer Freddy Sarens wenst tenslotte even de kwestie aan te raken van het recent door de minister aangekondigde samenwerkingsakkoord met de Palestijnse Autonome Gebieden. Volgens een – op een persmededeling van het kabinet van de minister-president gebaseerd – bericht in de Financieel Economische Tijd (d.d. 25/05/2000) zou de minister-president deze aankondiging immers als "voorbareg" hebben bestempeld. Waarbij onder andere geargumenteed werd dat enkel de minister die binnen de Vlaamse regering bevoegd is voor het algemeen buitenlands beleid (in casu de minister-president zelf) in deze materie kon optreden, eventueel gesecondeerd door de minister bevoegd voor ontwikkelingssamenwerking. Van de minister had de heer Sarens dan ook graag enige verduidelijking gekregen over de precieze toedracht van een en ander.

De minister antwoordt hierop dat ook hij nogal verbaasd is over het persbericht in kwestie. Persbericht waarover met hem van te voren overigens ook geen het minste overleg is geweest, en dat zijns inziens grotendeels op een misverstand berust. Hij wijst er daarbij op dat zijn initiatief volledig in de lijn ligt van de op 23 februari 2000 in dit eigenste Vlaams Parlement – na een hoorzitting met de Palestijnse algemeen-afgevaardigde – aangenomen resolutie "betreffende de goedkeuring van het EU-associatieverdrag met Israël". Terwijl ook in de Beleidsnota Buitenlands Beleid expressis verbis te lezen staat dat Vlaanderen nieuwe initiatieven zal ontplooiën ter ondersteuning van de uitbouw van een toekomstige Palestijnse staat. Op basis van die dubbele beleidsrichtlijn acht de minister zijn optreden ten aanzien van de Palestijnen dan ook ten volle legitiem te zijn.

In concreto heeft hij, na in april jongstleden in Gaza contact te hebben gehad met president Ara-

fat, en de Palestijnse minister van internationale samenwerking, Nabil Shaat, hen uitgenodigd voor een tegenbezoek naar aanleiding van besprekingen die zij planden met de Europese Commissie. Aan de Vlaamse regering heeft hij daarop, na de klassieke besprekingen dienaangaande, het voorstel gedaan om tot een globaal samenwerkingsakkoord met de Palestijnen te komen. In dit akkoord zouden, naast een belangrijke economische component, ook een aantal reeds lopende projecten op het vlak van o.a. wetenschappelijk onderzoek, sociale hulp en onderwijs kunnen worden ingebracht. Op economisch vlak ging het meer bepaald over de uitbouw van het transportsysteem in Palestina, en hulp bij de uitbouw van een haven in Gaza. Twee elementen die van belang zijn om het Palestijnse volk ook de nodige economische onafhankelijkheid te verschaffen. In die zin wordt in de mededeling van de minister-president in wezen dus fundamenteel niets anders gezegd dan datgene wat de minister zelf steeds heeft voorgehouden. Hij is er dan ook ten stelligste van overtuigd dat het Vlaams-Palestijns samenwerkingsakkoord in kwestie zeer binnenkort ook effectief tot stand zal komen.

III.3 Indicatieve stemmingen

A. Artikel 47

Ter indicatieve stemming gelegd, wordt artikel 47 van het uitgavendecreet aangenomen met 6 stemmen tegen 3.

B. Programma 12.1 : Algemene externe betrekkingen – projecten met internationale uitstraling

Ter indicatieve stemming gelegd, worden de aan de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden toegewezen elementen van program-

ma 12.1, inzoverre zij tot de bevoegdheid van minister Sauwens behoren, aangenomen met 6 stemmen tegen 3.

C. Programma 51.4 : Buitenlandse handel en exportbevordering

Ter indicatieve stemming gelegd, wordt programma 51.4 in zijn integraliteit aangenomen met 6 stemmen tegen 3.

D. Programma 51.9 : Extern economisch beleid – Fonds Vlaanderen-Azië

Ter indicatieve stemming gelegd, worden de aan de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden toegewezen elementen van programma 51.9, inzoverre zij tot de bevoegdheid van minister Sauwens behoren, aangenomen met 6 stemmen tegen 3.

E. Begroting van het Fonds Vlaanderen-Azië

Ter indicatieve stemming gelegd wordt de begroting van de instelling van openbaar nut van categorie A "Fonds Vlaanderen-Azië" tenslotte eveneens aangenomen met 6 stemmen tegen 3.

De verslaggevers,

Paul
VAN GREMBERGEN

Freddy SARENS

De voorzitter,

Luc
VAN DEN BRANDE